

כך נקלע עמנואל עם זוג פרדוטינו, לדגניה ב'.
 משבאים למשק, אין נוהגים כאורחים מכובדים אלא
 יוצאים לעבודה עם כל החברים ומה גם שהיה זה בעונת
 הזריעה עונה "בוערת" לכל הדעות, "דריל" (מכונת זריעה)
 עדיין לא היתה ברשותם של אנשי דגניה ב' והיה עליהם
 לזרוע ביד, אין ברירה. זריעת שדה ביד, תורה היא ולימוד
 היא צריכה, ומבין אנשי דגניה ב' — רק משה קריגסר
 (לימים — עמיעד, מראשוני נהלל) ידע כיצד עושים במלאכה;
 ומשה, הלך ליהודה. היה לו מסתמא עיסוק כלשהו ביהודה
 ואם כך — קמים והולכים ותוך שבוע ימים אפשר גם
 לחזור. "ניידות" מקובלת מאוד באותם ימים. אלא שבינ-
 תיים חייבים לזרוע. המשימה הוטלה, איפוא, על עמנואל
 הנער בן הארבע-עשרה שהיה מאומן בכך והוא זרע את
 השדות ובלי ספק ראה עצמו בשל כך, גבר בגברים.
 אך לעומת "הישג" זה, קרתה לו תקלה מעציבה. אחד
 הפרדים שהביא עמו, חלה ומת. כאן לא עמדה לו גבריותו
 והוא פרץ בבכי. כאלה הם האחים שלי. בוכים על מות
 בהמתם כמו, להבדיל, על אדם קרוב. ומי כמוני מבין לרוחם.
 עד היום מזכירים לו אנשי דגניה ב' מאותם ימים, את
 "חטאיו" אלה: זריעת השדות והבכייה.

באלול תרפ"א עם עליית ראשוני החברים לנהלל —
 הצטרף יהודה אל העולים ובנהלל בנה ביתו והקים משקו.
 עמנואל גם הוא יצא את מטולה — אחרי נסיונות שלא
 הצליחו לשקם את המשק — ויחד עם עוד חברים עלו
 והקימו את כפר-יהושע.

בכך תמה ונסתיימה בעבורנו פרשת מטולה. ואף-על-פי-
 כן נשארו עד היום אי-אלה נימים הקושרים אותנו לאותו